

EL DEMÓCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Número suelto, 15 cts.

Saldrá los domingos

Trimestre, 1'50 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores

Redacción
Calle de Corró, 96

Administración
Calle Clavé, 25 : Imprenta

Anuncios a precios convencionales
No se devuelven los originales

El dictàmen del Tribunal d'actes

En donar compte, a la lleugera, del dictàmen emès pel Tribunal de actes pel que fa referència a la del districte de Granollers-Badalona, en el qual es proposava la nul·litat de l'elecció, prescindíem el comentari, que reservàvem per a il·lustres amics nostres al Parlament.

Emperò davant de la fugida dels regionalistes, que no sentiren la valentia de manifestar-se davant del Govern, defugint covardament una discussió que s'hauria produït en tractar, sisquera incidentalment, de les eleccions en aquest districte; i de altra part impossibilitats per deures de disciplina, de rebel·lar-nos contra una resolució que estimem injusta, avui que tenim a la vista el text íntegre del dictàmen, que va merèixer els comentaris del periòdic nacionalista «Gent d'Ara», volem dir-hi la nostra, que serà de fonda protesta contra la decisió que obliga al cos electoral a nova comoció després d'haver exposat d'una manera prou contundent la expressió de la seva voluntat.

Diu el dictàmen del Tribunal de actes, i això ho passa per alt l'orgue del candidat derrotat senyor Trias: «En el acto del escrutinio general, al abrirse el pliego correspondiente a la sección primera del distrito primero de Granollers, por aparecer el acta en blanco, se hizo el cómputo de votos en vista de una certificación de escrutinio presentada por el Sr. Trias y que el apoderado del Sr. Torras consideró falsa, pretendiendo presentar otra contradictoria que no le fué admitida, e igualmente en las secciones segunda del distrito tercero de la misma Ciudad, por aparecer en blanco las ac-

tas se escrutaron las certificaciones presentadas por el Sr. Trias.»

I afegim nosaltres que les certificacions d'escrutini que no varen acceptar-se al representant de l'amic Torras anaven signades pels presidents, adjunts i interventors d'ambdós candidats i estaven en absoluta concordància amb les actes de votació originals, testimoni d'aquesta i guardaven relació amb les llistes de votants de llurs seccions, que avalaven també les firmes de totes les *meses*.

Per tant, l'únic defecte que pot senyalar-se a la documentació oficial, per virtut de la qual en Francisco Torras obtenia la representació del districte de Granollers-Badalona, era que els testimonis de les actes de votació foren enviats a les Juntas Provincials i Central el dia primer de Maig i que en les actes de votació hi mancaven les firmes dels interventors d'en Trias.

Al primer extrem direm que és cert; emperò que no ho és menys que les actes originals i tota la documentació de les seccions dels tres districtes municipals varen portar-se a la Junta Municipal del Cens, i així consta per document oficial, entre set i vuit del vespre del dia en que varen celebrar-se les eleccions; i pel que respecta a no firmar les actes de votació alguns interventors poca importància pot atribuir-li el Tribunal d'actes, per quant en l'informe emès en les de la ciutat de Barcelona qualifica de «leve infracció de la Ley electoral» el que les actes de votació que serviren per a robar la que llegítimament havia aconseguit En Rovira i Virgili no les firmava ningú dels que integra-

ven la *mesa* i sí únicament apareixien embrutades amb una *estampilla* de signatura il·legible.

No hauríem de seguir a en Trias en sa vertiginosa marxa, i havíem decidit despreciar les acusacions de que fa objecte als nostres amics; emperò ens veiem obligats a recollir-les precisament per a esvair-les davant la realitat.

En Trias acusa d'haver-se falsificat les actes d'unes seccions, i apoia aital acusació d'una manera molt principal en el fet de que no va ésser enviada a Correus la documentació fins dos dies després de les eleccions. Es innegable que, amb l'habilitat que presenta la qüestió, dona quan menys visos de verosimilitut a la seva acusació. Però es que amb molta cuqueria calla que tota la documentació oficial va ésser remesa a la Junta del Cens desseguida d'haver acabat les operacions d'escrutini i que, com sia que els testimonis enviats a Barcelona i Madrid amb el retràs ja esmentat guarden absoluta conformitat amb aquelles, no sabem que hi hagi qui pugui capir unes falsificacions, que ni per art de màgica foren possibles.

La documentació presentada per en Trias no té en absolut cap valor. Uns certificats d'escrutini, que foren qualificats de falsos per la representació d'en Torras i que estan en disconformitat amb tota la documentació oficial que firmen, inclús els seus interventors, avalorats per unes actes notariales que amb tot el respecte que mereix la fe pública i els seus representants, com diu el Suprem no tenen eficàcia per no justificar l'haver complert els requisits que senyala el vigent Reglament notarial, cridant poderosament l'atenció el que en cap de les actes de referència es fassi constar el lloc on estaven cons-

fituïts els col·legis electorals, sobre tot tenint en compte la condició de forasters dels notaris actuants, i llurs requirents, ço que fa suposar que s'els va sorprendre en llur bona fè amb la constitució de dobles meses, preparant així la *coartada*.

Amb l'expedient electoral a la vista no hi ha cap dubte de que s'imposava proposar la proclamació d'en Torras; no ha sigut així, i en l'ànim de tothom està la extraordinària pressió feta prop dels Magistrats que integren el tribunal d'actes, per a portar-los al convenciment de que *procedia* proclamar a en Trias o en últim terme anul·lar les eleccions.

No ens plau actuar de ploràmiques, i acceptem els fets consumats, amb totes les conseqüències que s'en derivin.

Sense defallir seguirem la nostra tasca benefactora per als interessos del districte, bo i aprestant-nos per a la nova lluita, en la confiança del compliment del deure i la seguretat de que la voluntat popular es tornarà a pronunciar en favor del seu més lligítim representant En Francisco Torras Villà.

Així paga el diable...

L'independència amb que la Coalició ha volgut actuar sempre en aquest districte, per a poder acomodar la seva tasca a les necessitats primordials de casa nostra; la noblesa amb que sempre ens hem portat, el mateix quan s'ha tractat de matèria doctrinal que de problemes generals o locals, ha sigut causa de que a voltes certs sectors de la política catalana, completament apartats de tota avinentesa amb els nostres adversaris, hagin demostrat certa hostilitat envers nostra organització i d'una manera singular enfront de nostres capdavanters.

En les eleccions generals últimes, la quasi totalitat d'elements d'aquest districte que segueixen a ulls clucs la política de la Unió Monàrquica Nacional no ens han ajudat per a res i algunes significades personalitats, pertanyents oficialment a dita entitat han treballat obertament en contra de la nostra candidatura.

Quines són les causes d'aquest procedir deslleal, davant d'un partit polític que sempre que ha sigut necessari ha donat proves concretes, tan públiques com hagi sigut precis, de desinterès i noblesa com el més ferm i disciplinat al·liat?

Nosaltres les endavinem amb tota seguretat, i com que no volem que altra volta haguem de passar per aquesta prova, que certament té ben poc d'agradable, hem de procurar que la Coalició, tal i com està constituïda i estesa arreu d'aquest districte, el mateix que en els

germans de Vich i Castelltersol, actui en l'avenir amb completa independència, prescindint de col·laborar o admetre col·laboracions que no ofereixin una penyora de compensació assegurada i garantida per complet.

Fa pena haver de confessar públicament aquestes incidències tant en desacord amb el procedir nostre, però creiem necessari parlar d'aquesta manera, per a que nostres correligionaris ho tinguin ben present no tan sols en el moment culminant de la lluita, sinó ja en el preparatori: i per a que els serveixi de punt de vista i de càlcul, en formar estat, ara i en tot moment, de la situació de nostres forces.

Quan l'estament polític al qual ens referim no actuava en la vida pública de Catalunya, nostres forces aparegueren en progresio creixent, en nombre i entusiasme, en totes quantes proves foren sotmeses. Aquests afalagadors resultats de la nostra perfecta organització, sortosament han continuat succeïnt-se, i per a més endavant, l'amor de nostres amics a la nostra causa i l'entusiasme amb que treballen tots els factors de la Coalició, ens permet tenir confiança absoluta en que segueixen la marxa ascendent que esmentem. Però els qui al costat nostre en la lluita passada, han destorbat nostra lliure acció o bé ens han traït, no poden continuar apareguent com amics de la Coalició, ja que aquesta no deu haver d'actuar amb reserva de cap mena, puix la hipocresia està renyida amb el seu procedir constant, públic i evident, plètòric de llealtat i de franquesa que tal ha sigut a tothora el caire de més relleu del nostre partit.

En parlar així, creiem interpretar el sentit d'una gran majoria d'integrants de la Coalició, i esperem que en el moment que's consideri oportú, i per part de nostres superiors autoritats polítiques se sabrà tenir en compte ço que diem en la seguretat de que a aquestes ratlles s'hi donarà el just sentit que les inspira, que no és altre que la devoció amb que contemplem joiosos la benemèrita obra d'uns bons fills del nostre Vallès.

M.

LES ELECCIONS PROVINCIALS

La derrota de la Lliga

A fé de sincers, hem de confessar que la derrota de la Lliga en les eleccions per a *diputats provincials* (que aquesta és la denominació, si no volem ésser més papistes que'l Papa), creiem que no representa pas la crisi política de l'idea, sinó que és la conseqüència del fàstic amb que tot el poble de Barcelona, inclús els que més acendrat carinyo han vingut demostrant en favor de la Lliga, venen assistint a la desastrosa administració dels organismes públics en els quals la Lliga hi té majoria, però d'una manera molt principal en l'Ajuntament de Barcelona.

Aquesta atmòsfera immoral que atreu es respira, que tothom s'en dona compte, protestant-ne unànimament, acompanyada de la falta de sinceritat en l'actuació política, ha sigut, al nostre entendre, la causa de la desfeta a que al·ludim.

I així com no s'ha trobat encara el revul-

siu que obligui al cos electoral barceloní a sortir del seu ensopiment, el dia que això s'aconsegueixi, la lliçó serà més ressonant, si hi cap, que ho ha sigut ara.

El poble es cança de les comèdies, i la sinceritat amb que actua, *aquí i a Madrid*, «Acció Catalana», és, en el nostre entendre, la causa primordial del triomf obtingut.

Triomf que provablement hauria sigut més important encara, si en lloc de posar en candidatura personalitats, algunes de les quals han ocupat càrrecs públics dintre del programa i disciplina de la Lliga, hi hagués inclòs solament a aquells que no tenen ni poden tenir cap responsabilitat ni lligam amb els directors d'aquella entitat política.

En política, la noblesa de procediments i la llealtat en l'exposició, són sempre dignes del major respecte. I nosaltres, que som els primers en creure que «Acció Catalana» no ha de reportar cap bé a Catalunya, ens considerem autoritzats per a emetre aquest judici, el desinterès del qual ha de ressaltar als ulls de tothom.

L'historial de certes persones que avui ocupen llocs preeminents en el si de les entitats públiques on governa la Lliga, serà la llosa de plom que ofegarà a aquest partit.

Les contradiccions i inconseqüències que amb tanta desaprensió es succeeixen per part d'aquests senyors ha sigut i és el descrèdit de l'organització que'ls empara.

Si els procediments són honrats i sincers, i els encarregats d'aplicar-los ho fan amb noblesa i donant francament la cara, podran, naturalment, tenir qui els combati, però als ulls de l'opinió tindran forçosament molt guanyat, puix aital procediment és garantia de que el dia que's convencin de que van equivocats, o de que les seves propagandes no han de reportar cap bé a la causa essencial, sabran rectificar tant dignament, com hauran viscut a la vida pública, no defugint cap responsabilitat.

ROK

Ja era hora!...

A Barcelona ha sigut derrotada la Lliga. S'ha acabat la «mandanga».

A Barcelona ja podran respirar; han sigut retirades les «escombreries». Ja no se sent aquell «tuf».

S'ha acabat l'imperi dels «acomodatícs».

S'ha acabat el regne dels «bicéfalos» que governaven a Madrid com a ministres d'Espanya i a Barcelona feien de «separatistes» de la Rambla.

D'aquí endavant, ja no hi hauran «negocis bruts».

Ja ho digué el *leader*: «A Barcelona hem perdut».

La justícia sempre sura.

Era un joc perillós, jugar amb la salut de la ciutat i amb la vida dels ciutadans, tot fent política... i negocis.

Gràcies a Déu, l'«equivoc» ha mort: resembli un «Pare nostre...»

S'han complert les nostres profecies.

Amunt els cors!

Catalunya està salvada!

Pau als morts!

Amen (1)

(1) Aquesta oració pot resar-se cada dia per tot bon català en llevar-se i en dejú.

El gest d'en Cambó

Amb un home de la experiència d'en Cambó; amb un polític com ell, tan coneixedor de lapsicologia de la part del nostre poble que l'ha vingut seguint, hi ha que pensar en que la decisió que ha fet pública per mitjà de la carta que publica la premsa del dia 13 de aquest mes, té una segona part, preparada i calculada amb tota fredor.

No és el senyor Cambó home que s'espanti davant les incidències electorals. Més forta que la d'ara fou la seva derrota per Barcelona, quan triomfaren els radicals per majoria, i l'esquerra catalana per minoria, derrota que anà seguida d'altra, en lluitar amb l'Albert a La Bisbal, i, no obstant, aleshores no es volgué donar importància al resultat numèric d'una lluita en la qual el senyor Cambó hi tenia una participació més directa i personal que la d'enguany.

Cal pensar en la imaginació viva del leader de la Lliga i en l'activitat que ha posat sempre en els afers polítics, per a esperar quelcom que sorprengui de la seva decisió d'ara.

Fa temps que hom parla d'intel·ligències entre el senyor Cambó i el partit lliberal conservador que acabdilla en Sánchez Guerra, baix la base de constituir un fort partit espanyol monàrquic de dretes, en qual programa hi figuraria l'autonomia regional. L'actitut d'en Sánchez Guerra i la del mateix Cambó d'un quant temps ençà i la intervenció de les forces conservadores en diversos assumptes de interès polític de la Lliga, donen dret a concedir certa verosimilitut a ço que deixem exposat.

No tardarem pas molt temps en veure el què hi hagi de veritat en aquest assumpte. I tant de bo que aquest gest d'última hora assenyali l'abandó d'aquesta política d'inquietuds que tants perjudicis ha causat als pobles d'Espanya, acabant d'una vegada i per a sempre, amb l'anarquia sorda que les ambicions dels homes de la Lliga han posat de moda des de la Solidaritat, passant per l'Assemblea de Parlamentaris, fins al dia d'avui.

B. S.

NOTETES

Encara més «mandanga»?

En Cambó ha renunciat la seva acta de diputat per Barcelona i es retira del Directori de la Lliga. Més, el senyor Abadal diu que retindrà, acceptant-ne tota la responsabilitat (?), la renúncia que li ha tramès el senyor Cambó, esperant així que aquell no negarà els seus serveis quan a la Lliga li sien necessaris.

Es dir, una renúncia a mitges, a la política i a l'acta de diputat.

Nosaltres hauríem cregut en l'últim gest del senyor Cambó, si aquest, després de la desfeta de l'últim diumenge, hagués renunciat també la cessantia de ministre i hagués fet promesa formal de no tornar a la política activa; més, res de tot això ha deixat entreveure l'«ex-leader» de la plaça de la Cucurulla.

I si darrera de tot això no hi ve la dimissió del President de la Mancomunitat i la de l'Alcalde de Barcelona, serà qüestió de preguntar-los:

— Encara més mandanga, senyors?

Naturalment que la notícia haurà causat immensa sensació a Catalunya.

Més, a nosaltres, que coneixem els procediments d'aquests senyors que fan «como que se van y vuelven», no ens ha engrescat gaire la decisió del senyor Cambó, l'home dels equívocs i de les rectificacions.

De totes maneres, no podia pas continuar una política de tanta disbauxa i d'una serietat tant en contradicció amb els més rudimentaris principis d'honradesa, respecte i noblesa.

Ja ho diguérem no fa gaires dies:

Quien a hierro mata, a hierro muere ..

Pel juny, la falç al puny ..

Els «minyons» d'avui, en parodiar als «almogàvers» d'allavors, han fet bona feina, vau el món dolent!

Han esmolat l'eina, i com una rosella en mig d'un camp de blat, han segat la barretina vermella del senyor Cambó.

Caram, «minyons»

quins .. ronyons

COMARCALS

Montornès

La «Lliga de Propietaris de Propietaris de Montornès i Vallromanes» celebrà junta general el dia 21 de maig últim.

La memòria llegida pel digne secretari condensa els treballs portats a cap durant l'any transcorregut des de la celebració de l'última junta general.

Passant de llarg assumptes d'ordre i règim interior, en dita memòria es dona compte de l'estat dels treballs del pont sobre el riu Besòs en la carretera en projecte de Montmeló a Vallromanes.

Es fa remarcar l'interès del qui era diputat a Corts per aquest districte, don Francisco Torras Villà, a qui dona les gràcies, bo i esperant que continuarà apoiant amb la mateixa fermesa i eficàcia una obra que tants beneficis portarà a la comarca.

En la memòria es lamenta el fracàs en pretendre portar l'electricitat a Vallromanes, malgrat les importants gestions portades a cap per alguns propietaris.

La junta prestà atenció a un projecte del qual tingué notícia, i que podria beneficiar moltíssim a aquesta comarca. Es refereix al projecte de ferrocarril que, partint de Barcelona, es vol fer arribar a Granollers, quin projecte, no estudiat encara, permet gestionar que passi per Montornès i l'Arrabal.

Es dona compte també que s'ocupà, d'acord amb l'Ajuntament, de la conveniència de portar a terme l'edifici per a Cases Consistorials, a quin fi s'han fet gestions prop de la Caixa de Pensions. També es tractà, d'acord amb el propietari senyor Beya, de la construcció d'un edifici per a Escoles, sala i finència d'Alcaldia de Vallromanes, estant disposat aquell senyor a cedir el terreny, cas de que es reuneixi la quantitat necessària per a la construcció de l'edifici.

Es fa ressaltar amb l'eficàcia que la Lliga ha contribuït a que l'Ajuntament adquirís en propietat les aigües de que s'assortia la població de Montornès, quin feliç resultat ha contribuït a que quedés assegurat a perpetuïtat l'abastiment d'aigües de dita població.

Es fa constar la sincera expressió del pesar sentit per la Lliga, en ocasió de la mort del consoci don August Manoury, qui sempre havia vetllat per la prosperitat de l'institució.

Saluda als nous consocis que han adquirit finques en aquest terme municipal, i s'acaba la memòria fent vots per a que en l'avenir segueixin desenrotllant-se tots els assumptes que a la propietat i en general al poble de Montornès i agregats de Vallromanes i Arrabal interressin.

Fou molt ben acollida pels assistents a la junta general, la interessant i documentada memòria.

GAZETILLES

Acompanyat d'atenta salutació del senyor Francesc Ribas, president de la Junta constructora del nou Hospital i Asil, havem rebut un estat de comptes, amb el qual es fa pública l'actual situació econòmica per a portar a terme, en breu plaç, l'obra d'acabament del benèfic establiment.

Agraïm l'atenció rebuda, i felicitem a la Junta pel desvetllament que revela en pro de l'obra a ella encomanada.

Per mitjà de pregó públic l'Alcaldia ha recordat als comerciants i industrials la necessitat de donar compliment a la llei del descans dominical.

Dijous vinent, i a càrrec de l'Associació de Música de Granollers, la notable Orquestra Simfònica de Madrid donarà un concert a la sala de La Unió Lliberal.

L'espectació que hi ha per a sentir aital corporació orquestral, dona dret a creure que el concert de dijous constituirà el més gròs esdeveniment artístic hagut fins ara a la nostra ciutat. Sabem que la Junta de l'Associació no disposa ja de cap llotja, i que li resten ja escasses invitacions disponibles.

Per la seva part, la Junta de La Unió Lliberal acordà cedir el local per al magne esdeveniment, i, per tal de contribuir a la seva major esplendidesa, aquella nit la façana de l'edifici i el saló cafè lluiran l'il·luminació de les festes anyals.

EL DEMOCRATA saluda amb la més gran satisfacció als qui dijous seran il·lustres hostes de la ciutat i s'enorgulleix de que a Granollers siguin cosa possible aitals manifestacions d'art com la que ha organitzat l'Associació de Música.

Anuncis d'Administració

Per a regularitzar els serveis administratius d'aquest periòdic, es fa avinent a nostres amics que, els preus assenyalats per a subscripció, es faran efectius per trimestres, a partir des del proper juliol.

Mentres no ho aconcellin les circumstàncies, durant els mesos d'estiu, EL DEMOCRATA es publicarà quinzenalment.

Imp. Garrell : Clavé, 25 ; Granollers

COMESTIBLES

PASTELERIA : REPOSTERIA

CASA CUNILLERA

Plaza Constitución, 28

**La Doctora
T. Campañá Cassi**

Miembro de la «Société de Médecine et d'Hygiène Tropicales» de París
 Secretaria de los «Archivos Médicos Franco-Hispano-Americanos»
 Ex interno de los Hospitales de Saint Louis, Broco, Hotel Dieu
 y Rothschild, de París

Tiene el gusto de ofrecerles su
 Consultorio Médico y Quirúrgico para Enfermedades de la mujer (PARTOS)

Consejo de Ciento, 322, ent.
 De 11 a 12 y de 2 a 4

Barcelona

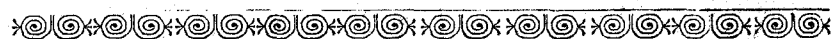
Miquel Crusellas**GUANO CONCENTRAT**

NITRATS : SOFRES : SULFAT DE COURE
 PRIMERS MATERIES

Magatzem i despatx: CARRER DE BARCELONA, 5

EUSTAQUI MARGALL

Ex encarregat de la casa J. i J. Trullás d'aquesta ciutat

FUNDICIÓ DE FERRO I ALTRES METALLS

Carrer d'en Prim, 5.-Telèfon 133.-GRANOLLERS

CASA GARRELL**IMPREMTA**

Establerta l'any 1860

Articles d'Escriptori i Dibuix
 Llibres Ratllats : Blocs Notes

Diaris : Revistes : Novel·les
 Assortit de Joguines : Postals

Carrer Clavé, 25

GRANOLLERS

Telèfon 117

Eduard PUJOL

Clavé, 35 ANTIGA CASA GRAS Telèfon 47

Novetats : Camiseria : Merceria
 Roba blanca : Géneres de punt
 Articles per a regals
 Paraigües : Bastons
 Ombrel·les

ANISADOS
 MONTAÑA

COGNAC
 MONTAÑA

Anís La Perla del Vallés

Fábrica: Calle de San Jaime
 Despacho: Santa Elisabet, 7 y 9

CERRAJERÍA DE OBRAS
 ESPECIALIDAD EN HIERROS FORJADOS

JOSÉ PLANA

Calle de Prim, 59

GRANOLLERS

GORRAS Y SOMBREROS
 ULTIMOS MODELOS
 PRECIO FIJO

Clavé, 23 - A. VILLA - Granollers